

MIĘDZYNARODOWE FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Anna Chmielewska

Typy transakcji private equity

LBO

leveraged buyout – wykup lewarowany

MBO

management buyout – istniejący zarząd kupuje spółkę

MBI

management buy-in – nowy zarząd kupuje spółkę

BIMBO

Połączenie dwu powyższych

IBO

institutional buyout – fundusz private equity kupuje spółkę i później wybiera zarząd

---

P to P

public to private (i.e. delisting) – zdjęcie spółki z giełdy

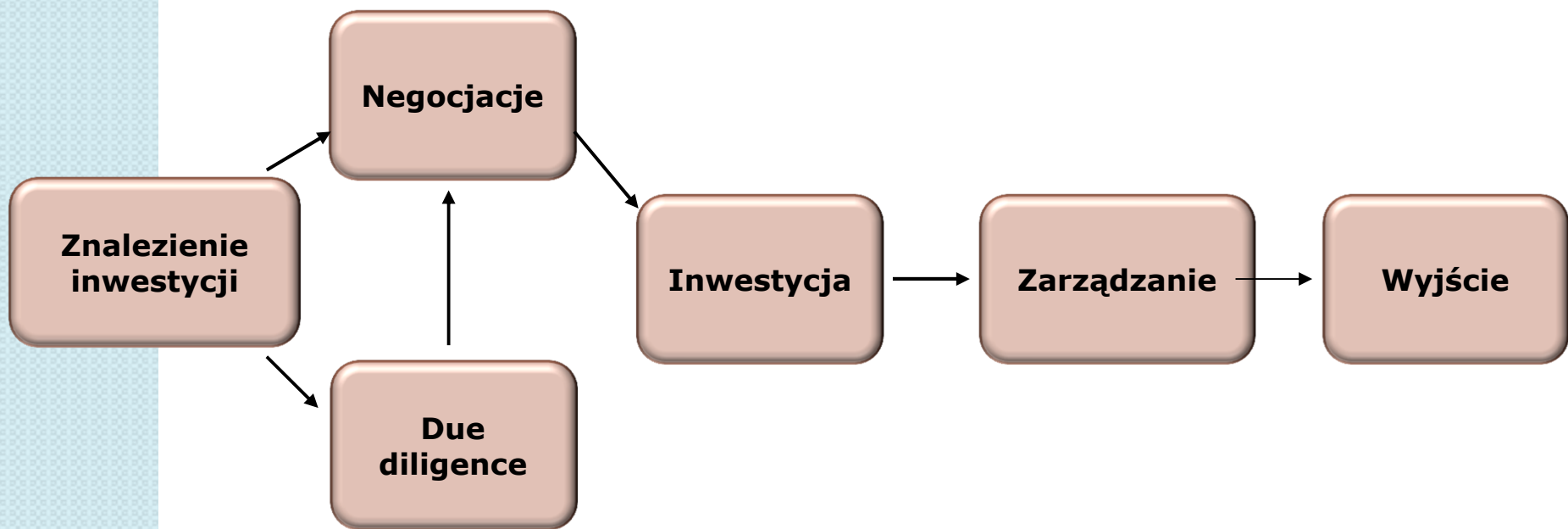

**Leveraged
build up (Buy
& Build)**

Fundusz PE kupuje kolejne spółki w segmencie, żeby stworzyć większy podmiot

---

Proces inwestycji PE

Różnice między inwestycją private equity a przejęciem korporacyjnym

	Nabywca: Fundusz PE	Nabywca: Spółka
Użycie spółki celowej	Tworzona spółka celowa która będzie właścicielem akcji	Przejmowana spółka może stać się spółką córką
Finansowanie dłużne	Finansowanie zbierane na poziomie spółki celowej bez możliwości wsparcia ze strony funduszu	Finansowanie dłużne często korzysta z elementów wsparcia ze strony przejmującego
Strategia	Strategia ustalona na etapie przejęcia	Zazwyczaj obejmuje synergie z działalnością przejmującego
System zachęt	Zachęty dla zarządu powiązane ze strategią wyjścia	Elastyczność systemu motywacji, często na bazie praktyki przejmującego
Perspektywa	Zawsze celem jest wyjście z zyskiem, typowy horyzont 5-7 lat	Zazwyczaj strategiczne przejęcia, raczej bez perspektywy późniejszego odsprzedania
Finansowanie przejęcia	Zazwyczaj duży udział „acquisition debt”	Zgodnie ze strategią finansową przejmującego

Private equity

- **Shareholders Agreement** – dokument prawny określający współpracę inwestorów
- **Dokumenty korporacyjne i KSH**
- Dość duża swoboda kontraktowa (normy prawne nieco ograniczają swobodę ustaleń, ale przede wszystkim w zakresie ochrony mniejszościowych)

Shareholders Agreement

– kluczowe elementy

- Core business / Strategia
- Sposób wybierania zarządu
- Skład rady nadzorczej
- Zakres decyzji: zarządu, rady, konieczne większości w przypadku decyzji inwestorów
- Anti dilution – klauzule dotyczące braku rozwodnienia
- Wyjście

Wyjście

– jak można uregulować wyjście mniejszościowego inwestora

- Opcja put
- Opcja call
- Right of First Refusal
- Drag-along rights
- Tag-along rights

Private Equity Investment - Term Sheet example

Wycena Pre- and Post- Money

- Wycena pre-money
  - Bierze pod uwagę wartość przedsiębiorstwa przed podwyższeniem kapitału
  - Zakłada że nowe środki wygenerują podobną stopę zwrotu
- Wycena post-money
  - Bierze pod uwagę wartość przedsiębiorstwa po zasileniu kapitałowym
  - Udział determinowany jako % nowych środków w takiej wartości

Punktem wyjścia Pre-Money

$$\begin{aligned} \text{Wycena pre-money} + \text{Inwestycją} \\ = \text{Wycena post-money} \end{aligned}$$

%Udział

$$= \text{Inwestycja} / \text{Wycena post-money}$$

Ale przecież start-upy zazwyczaj nic nie mają....

VC pozwala na post-Money

Udział

= Potrzebny kapitał / Wycena post-money

Czy rodzaj wyceny ma znaczenie?

Założmy, że firma warta dziś EUR 100m potrzebuje EUR 100m investment, aby zainwestować w ekspansję, która powinna ją „potroić”. Czyli w wyniku ekspansji spółka powinna być warta EUR 300m. Jaki udział w spółce można zaoferować nowemu inwestorowi?

Czy rodzaj wyceny ma znaczenie?

Założmy, że firma warta dziś EUR 100m potrzebuje EUR 100m investment, aby zainwestować w ekspansję, która powinna ją „potroić”. Czyli w wyniku ekspansji spółka powinna być warta EUR 300m. Jaki udział w spółce można zaoferować nowemu inwestorowi?

Pre-money: 50% udziału $100/(100+100)$,

.... Post money uzasadniałaby 33% = $100/300$

Metody wyceny

- Zdyskontowane przepływy
- Analiza wskaźnikowa
- Wymagana stopa zwrotu

Metoda zdyskontowanych przepływów

- Zorientowana na inwestycję
  - Dyskontujemy dywidendy oraz kwotę realizowaną na sprzedaży udziału wg stopy zwrotu zgodnej z naszym oczekiwaniem
- Zorientowana na spółkę
  - Dyskontujemy FCF przed finansowaniem zgodnie z WACC

Wycena wskaźnikowa

- Używamy danych dotyczących wyceny spółek o podobnym profilu działalności. Wskaźniki aplikujemy do danych historycznych lub prognozowanych

Sl. No.	Industry	Underlying Parameter	Multiple
1.	Steel, Cement, metals etc	Per metric ton of installed capacity Per metric ton of production	EV / Ton of installed capacity EV / Ton of production capacity
2.	Oil & Gas Blocks, Coal Blocks, Natural Resources Blocks	Per barrel of oil & gas reserves Per ton of coal reserves	EV / bbl of reserves EV / Ton of reserves
3.	Banks	Book Value, loan book	$P / [B \times (1 - NPA)]$
4.	Telecom towers	No. of telecom towers	EV / Tower
5.	Mobile operators	ARPU	EV / ARPU
6.	EPC companies	Order Book	EV / order book

Wycena oparta o IRR

Stopa zwrotu na inwestycji

= Końcowa wartość / Wycena post money

Określamy kwotę jaką spodziewamy się odzyskać i dyskontujemy stopą zwrotu naszego profilu ryzyka

STAGE	IRR	5 Year ROI
Seed/Start-up	82%+	20x
Early Stage	60%	10x
Growth	40%	5x
Later Stage	15-25%	2-3x

Typowe obszary

- Oferta cenowa (dział i cena za akcje)
- Przeznaczenie środków
- Polityka dywidendy
- Inne elementy: konwersja, drag along, tag along, prawo pierwokupu
- Prawa głosu
- Wyjście
- Pozostałe zobowiązania

Term Sheet example

[http://nvca.org/resources/
model-legal-documents/](http://nvca.org/resources/model-legal-documents/)

Project Finance – finansowanie projektowe

Sytuacja w której inwestycja która ma być finansowana kredytem ma potem generować przepływy pozwalające na spłatę tego kredytu.

- Typowe elementy struktury:
  - Zabezpieczenie „na wszystkim” (w tym na kontraktach, aktywach i akcjach)
  - Restrykcyjne warunki wypłat
  - Step in rights
  - Konieczność wkładu własnego
  - Wskaźniki oparte na przepływach

Wykup lewarowany

- Sytuacja w której finansowanie jest zbierane w celu sfinansowania zakupu przedsiębiorstwa. W większości sytuacji kupowane przedsiębiorstwo ma potem bezpośrednio lub przez strumień dywidend obsługiwać zadłużenie.
- Typowe elementy struktury
  - Wysoka dźwignia finansowa (często przekracza 6x EBITDA)
  - Dokładna analiza podporządkowania
  - Zabezpieczenie na akcjach
  - Kontrola managerska

Emisje obligacji

Z punktu widzenia przedsiębiorstwa bardzo podobne do długu klasycznego. Zazwyczaj nieco tańsze oraz spłata w formie „balonowej” (na końcu). Mniejsza elastyczność ale też często mniejsza siła pożyczkodawców

- Rodzaje
  - Obligacje stało i zmiennokuponowe
  - Obligacje niezabezpieczone
  - Obligacje podporządkowane i zabezpieczone
  - Prawo do wcześniejszego wykupu (early redemption)
  - Prawo do wcześniejszego zawołania (callable)
  - Konwersja na kapitał (convertibles)
  - Euroobligacje (emisje poza własnym rynkiem)
  - Emisje publiczne / private placement / dedykowane